

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

“BU SƏFƏR AZƏRBAYCAN-ALMANİYA ƏLAQƏLƏRİNƏ YENİ MÜSBƏT TƏKAN VERƏCƏK”

Bu sözləri Prezident İlham Əliyev Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə mətbuata bəyanatında səs-

ləndirib. Dövlətimizin başçısı qeyd edib: *“İqtisadi sahədə əldə edilmiş nəticələr bizi təbii olaraq ruhlandırır.*

Çünki bu ilin yanvar-fevral aylarında bizim ticarət dövriyyəmiz təxminən üç dəfə artıb”.

“BƏRPA OLUNAN ENERJİ SAHƏSİNDƏ AZƏRBAYCANIN ÇOX BÖYÜK PLANLARI VAR”

“Bərpa olunan enerji sahəsində, harada ki, Almaniya şirkətlərinin çox böyük təcrübəsi var, Azərbaycanın da çox böyük proqramı, planları var”. Bu fikri Prezident İlham Əliyev

Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə mətbuata bəyanatında söyləyib. *“Biz xarici investorların sərmayəsi hesabına 2030-cu ilə qədər bərpaolunan enerji növ-*

lərinin istehsal gücünü 6 qıqavata çatdırmaq fikrindəyik və bu, tam realdır. Bunun bir hissəsi Avropaya ixrac ediləcək”, - deyə dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

“BU GÜN AZƏRBAYCANIN VƏ ERMƏNİSTANIN SÜLHÜN ƏLDƏ EDİLMƏSİNDƏ MÖVQELƏRİ BİR-BİRİNƏ KİFAYƏT QƏDƏR YAXINLAŞIB”

“Tarixi Zəfərimiz sülh danışıqlarına yol açmışdır və hesab edirəm ki, bu gün Azərbaycan və Ermənistanın sülhün əldə edilməsində mövqeləri bir-birinə kifayət qədər yaxınlaşmışdır”.

Bu barədə Prezident İlham Əliyev Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə mətbuata bəyanatında bildirib. Almaniya Prezidentinin Azərbaycana bu səfərinin çox müsbət nəticələrinin olacağından əminliyini

vurğulayan dövlətimizin başçısı deyib: *“İkitərəfli münasibətlər tarixində bu, Almaniya Prezidentinin Azərbaycana birinci rəsmi səfəridir və əminəm ki, səfərin yekunları ölkələrimizi bir-birinə daha yaxın edəcəkdir”.*

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV ALMANİYALI HƏMKARINI AZƏRBAYCAN-ERMƏNİSTAN SÜLH PROSESİ BARƏDƏ MƏLUMATLANDIRIB

Prezident İlham Əliyev almaniyalı həmkarı Frank-Valter Ştaynmayeri Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesində ətraflı məlumatlandırıb. Dövlətimizin başçısı bu barədə jurnalistlərin suallarına cavabında bildirib. *“Bu gün söhbət əsnasında mən cənab Prezidenti Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi ilə bağlı kifayət qədər məlu-*

matlandırıdım. Bildirdim ki, İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatandan sonra məhz Azərbaycan və şəxsən mən sülh danışıqlarının başlanmasının təşəbbüskarı olmuşam. O vaxt nə Ermənistan, nə də ki, o vaxt hələ fəaliyyət göstərən ATƏT-in Minsk qrupu belə bir təklif irəli sürməmişdi. Bu təklifi Azərbaycan tərəfi vermişdir. Bu özlüyündə onu göstə-

rir ki, biz sülh müqaviləsinin bağlanması üçün nə qədər maraqlıyıq”, - deyə Azərbaycan Prezidenti vurğulayıb və bildirib ki, 2024-cü ilin yanvarına qədər Ermənistan təkidlə sülh müqaviləsinə salmaq istədiyi dırnaqarası “Dağlıq Qarabağ respublikası” yoxdur, bu, ancaq Ermənistanın xülyalarında mövcud olub. Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi mövcuddur.

“ERMƏNİSTAN İLƏ AZƏRBAYCAN ARASINDA SÜLH PROSESİNİN ÇOX BÖYÜK ƏHƏMİYYƏTİ VAR”

Bu barədə Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə mətbuata bəyanatında bildirib. Son bir il ərzində bu istiqamətdə atılan addımlar və əldə olunan irəliləyişlər münasibətilə təbriklərini ifadə edən

Almaniya Prezidenti deyib: *“Razılaşmanın əldə olunması ilə bağlı mühüm an yetişib. Ümid edirəm ki, bu andan istifadə olunaraq sülh müqaviləsi imzalanacaq və sizin regionda*

əsl davamlı sülh yaranacaq. Mən buna çox böyük ümidlər bəsləyirəm”. Prezident Frank-Valter Ştaynmayer Almaniyanın bu prosesdə lazımı dəstəyi verməyə hazır olduğunu əlavə edib.

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ ERMƏNİSTAN İLƏ SÜLH MÜQAVİLƏSİNİN İMZALANMASI ÜÇÜN ŞƏRTLƏRİ AÇIQLAYIB

“Bu günə qədər sülh müqaviləsinin mətni tam razılaşdırılıb, 17 paraqraftan ibarətdir. Azərbaycan burada hər hansı bir əlavə şərt irəli sürmür. Bizim şərtlərimiz Ermənistan üçün bəllidir, yenilik deyil. Bu şərtləri biz uzun müddət ərzində irəli sürürük. Ancaq Ermənistandan bu günə qədər hər hansı bir ciddi cavab almamışıq. Nədən ibarətdir bu? Birinci, ATƏT-in Minsk qrupu ləğv edilmişdir”.

Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə mətbuata bəyanatında söyləyib. Dövlətimizin başçısı əlavə edib: *“İkinci məsələ Ermənistanın konstitusiyası ilə bağlıdır. Ermənistan konstitusiyasında Ermənistan müstəqillik aktına istinad var. O konstitusiyanın tərkib hissəsidir. Orada isə Azərbaycanın hüquqi, tarixi ərazisinin Ermənistanla birləşməsi haqqında*

müddəə var və bu, bizə qarşı açıq ərazi iddiası sayılır. Ona görə Ermənistan konstitusiyasından bu bəndin çıxarılması bizim legitim tələbimizdir. Bu iki şərt təmin olunandan sonra sülh müqaviləsinin imzalanması üçün heç bir maneə olmayacaq. Necə deyirlər, top Ermənistanın tərəfindədir. Əgər Ermənistan doğrudan da sülh müqaviləsinə imzalamaq istəyirsə, Azərbaycanın bu iki legitim şərtini qəbul etməlidir”.

“ORTA DƏHLİZ ALMANİYA İQTİSADİYYATI ÜÇÜN DƏ MARAQLI PERSPEKTİVDİR”

“Çox şadam ki, Azərbaycan dünyanın əsas ticarət yollarının birleşdiyi məkana çevrilir”. Bu barədə Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə mətbuata bəyanatında bildirib. Almaniya Prezidenti qeyd edib:

“Biz hər ikimiz təkcə Mərkəzi Asiya ilə deyil, həmçinin Uzaq Şərq, Cənub-Qərbi Asiya, eləcə də Çin ilə iqtisadi və ticarət əlaqələrində maraqlıyıq. Eyni zamanda, hazırda mövcud nəqliyyat marşrutlarının nə dərəcədə məhədd olduğunu və onların hansı

imkanlarla işlədiyini də yaxşı bilirəm. Bu baxımdan Orta Dəhliz Almaniya iqtisadiyyatı üçün də maraqlı perspektivdir. Cənubi Qafqaz son dövrlərdə olduğu kimi, siyasi baxımdan daha sabit inkişaf etdikcə, bu perspektiv daha da cəlbədicə olacaqdır”.

İRAN AZƏRBAYCAN İLƏ ƏLAQƏLƏRİN İNKİŞAFINA MÜHÜM ƏHƏMİYYƏT VERİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprel 1-də İran İslam Respublikası Prezidentinin siyasi məsələlər üzrə müşaviri Mehdi Səneyini qəbul edib. Qəbula görə minnətdarlığını bildirən Mehdi Səneyi İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkianın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıb. Ölkəmizə daha əvvəllər də səfər etdiyini xatırlayan qonaq Azərbaycanın davamlı inkişafının şəhidi olduğunu deyib. Mehdi Səneyi İranın qonşu dövlətlərlə, xüsusilə tarixi, dini, mədəni bağlılığı olan Azərbaycan ilə əlaqələrin inkişafına mühüm əhəmiyyət verdiyini vurğuladı, hazırda ölkələrimiz arasında münasibətlərin bütün sahələrdə inkişafından məmnunluğunu bildirib.

Dövlətimizin başçısı da öz növbəsində Azərbaycanın və İranın ortaq dəyərləri bölüşdüyünü qeyd edərək, son dövrlərdə ikitərəfli qarşılıqlı səfərlərin dinamikasını müsbət qiymətləndirib. Prezident İlham Əliyev Mehdi Səneyinin Azərbaycana səfərinin ikitərəfli gündəliklə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaradacağına ümidvarlığını ifadə edib. Görüşdə ölkələrimiz arasında nəqliyyat, xüsusilə Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin inkişafı, iqtisadi-ticarəti, enerji və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərinə dair müzakirələr aparılıb, hökumətlərarası komissiyaların fəaliyyətinə toxunulub. Söhbət zamanı Ağbənd istiqamətində Araz çayı üzərində körpünün tikintisi prosesi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Auditorlar Palatasının nümayəndə heyəti beynəlxalq konfransda iştirak edib

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri Vahid Novruzovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Dünya Bankının Maliyyə və Dayanıqlı İnkişaf Hesabatlılığı üzrə İslahatlar Mərkəzinin (CFRR) təşkilatlığı və Avstriya Maliyyə Nazirliyinin ev sahibliyi ilə Vyanada keçirilmiş “Maliyyə və Dayanıqlı İnkişaf Hesabatlılığı İslahatları: Yaşıl və Rəqəmsal Gündəliklər üzrə Naviqasiya” mövzusunda nazirlər konfransında, “Mühasibat uçotu və auditdə islahatlar” forumunda və “Dayanıqlı inkişafa dair hesabatlılıq” üzrə seminarında iştirak edib.

Auditorlar Palatasından bildirilib ki, tədbirlərin təşkil edilməsində məqsəd korporativ maliyyə hesabatlarında, həmçinin davamlı inkişafa dair hesabatlarda və süni intellektin tətbiqində yeni dövrlün tələblərinə və çağırışlarına ən yaxşı şəkildə necə cavab verilməyini müzakirə etmək, regional miqyasda, eləcə də milli səviyyədə atılacaq növbəti addımları razılaşdırmaq üçün 11 benefisiar ölkədən – Azərbaycan, Albaniya, Bosniya və Herseqovina, Ermənistan, Gürcüstan, Kosovo, Moldova, Monteneqro, Serbiya, Şimali Makedoniya və Ukraynadan olan nümayəndələri bir araya gətirməkdən ibarət olub. Ölkəmizin bir sıra dövlət və özəl sektorunun nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə Avropa İttifaqının korporativ sektor üçün yaşıl və rəqəmsal siyasəti; dövlətə məxsus müəssisələrin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı fəaliyyəti; maliyyə və dayanıqlılıq hesabatına dair islahatların yaratdığı imkanlar; dövlət və korporativ sektor üzrə dayanıqlılıq hesabatı; süni intellekt – mühasibatlıq və audit üçün risklər və imkanlar; dayanıqlı inkişafa dair hesabatlılığın rəqəmsal platformalar üzərindən əlçatanlığının təmin edilməsi və digər mövzularda müzakirələr və fikir mübadiləsi aparılıb. Auditorlar Palatasının nümayəndələri tərəfindən Pakistanın İmtiyazlı Mühəsiblər İnstitutu (ICAP) və Auditorlar Palatasının birgə əməkdaşlığı ilə COP29 çərçivəsində nəşr olunmuş “İstixana qazla-

rının uçotunun əsasları (Dayanıqlı inkişafa bağlı açıqlamalara dair MHBS standartları əsasında)” adlı təlimat konfrans iştirakçılarına təqdim edilib və maraqla qarşılanıb. Tədbir müddətində göstərilən problemlər üzrə müvafiq materiallar əldə edilib və onların ölkəmizdə tətbiqi istiqamətində müvafiq işlərin həyata keçirilməsi Auditorlar Palatası tərəfindən nəzərdə tutulur. Tədbirlər çərçivəsində mühasiblərin və auditorların beynəlxalq peşəkar tənzimləyicisi olan və Auditorlar Palatasının 2008-ci ildən tamhüquqlu üzvü olduğu Beynəlxalq Mühəsiblər Federasiyasının (IFAC) icraçı direktoru Li Uaytin rəsmi dəvətinə əsasən Auditorlar Palatasının sədri V.Novruzov işgüzar görüşdə iştirak edib.

yüksək sürətli internet çıxışı təmin edir.

Azərbaycanlı istifadəçilər "Starlink" xidmətindən yararlanmaq üçün "Starlink Mini Kit" və ya "Starlink Standard Kit" cihazlarından birini əldə etməlidirlər. Cihazların qiyməti müvafiq olaraq 340 və 670 manat, çatdırılması 50 manatdır.

Xidmətin aylıq abunə haqqı isə 100 manat müəyyən edilib.

3-9 aprel 2025-ci il

Как будет развиваться сотрудничество Беларуси и Азербайджана

Сотрудничество Беларуси и Азербайджана и дальше будет укрепляться во всех сферах - от экономики до культуры и спорта. Такой лейтмотив звучал на встрече в Баку посла нашей страны в Азербайджане Дмитрия Пиневиича с представителями разных сфер общества этого южного государства.

Беларусь - Азербайджан Эльшад Юсифович Шабанов, председатель ветеранской организации Наримановского района Баку с огромным интересом изучает достижения суверенной Беларуси. Ветеран боевых действий как никто другой понимает

цену независимости, и здесь же он добавляет, что во многом это заслуга Президента. Об успехах Беларуси и дальнейшей интеграции представители культуры, экономики Азербайджана говорили на встрече с Дмитрием Пиневиичем, Чрезвычайным и Полномочным Послом Беларуси в этой южной стране. К слову, Александр Шаровский, главный режиссер Азербайджанского государственного Академического русского драматического театра, только вернулся из Могилева, где его коллектив впервые принимал участие в Международном

молодежном театральном форуме. В сфере экономики также есть прочный фундамент сотрудничества - и здесь гости посольства Беларуси также видят огромные перспективы. Сотрудничество это должно быть взаимовыгодным, заметил Дмитрий Пиневиич. А так как связи укрепляются между двумя странами, он надеется, что и количество рейсов между Минском и Баку увеличится. Напомним, в сфере спорта у двух стран также налажен тесный контакт. С 28 сентября по 8 октября в Азербайджане пройдут III Игры стран СНГ.

Германия приносит извинения Азербайджану

Федеративная Республика Германия принесла официальные извинения Азербайджану за публикацию в официальном профиле президента Германии в социальной сети изображения «флага» несуществующего режима, созданного на бывших оккупированных территориях Азербайджана, и сопроводительного текста. Германская сторона признала, что данная публикация была размещена по ошибке, и незамедлительно удалила ее. В письме, направленном от имени руководителя Администрации президента Германии Дёрте Дингер, выражены извинения за инцидент, и дано согласие

на распространение письма в средствах массовой информации.

«Помощнику Президента Азербайджанской Республики Хикмету Гаджиеву

Уважаемый Хикмет Гаджиев, В социальных сетях Федерального Президента в течение короткого времени были опубликованы неправильное изображение флага и сопроводительный текст, относящийся к одному из регионов Азербайджана. Как только ошибка была обнаружена, соответствующая публикация была немедленно удалена. Пост опубликован в результате технической ошибки и

не имеет никакого значения в рамках хорошо известной позиции Германии в отношении территориальной целостности Азербайджана. Я очень огорчена произошедшей ошибкой и хотела бы принести свои искренние извинения за неверное впечатление, которое вышеуказанная публикация произвела на некоторых людей в Азербайджане. Предстоящий визит Федерального Президента призван укрепить азербайджано-германское партнерство и поддержать текущий мирный процесс в регионе.

С уважением, Д.Дингер», - сказано в письме.

SOCAR Green разрабатывает проекты по внедрению интеллектуальных энергосистем

SOCAR Green активно разрабатывает проекты, направленные на внедрение интеллектуальных энергосистем для повышения эффективности энергетических инициатив, сообщили в ответ на запрос Trend в компании.

«Эта стратегия включает изучение решений в области накопления энергии, развитие локальной генерации и потребления, использование микросетей, а также повышение общей эффективности за счет минимизации потерь энергии», – отметили в SOCAR Green.

В компании подчеркнули, что данные инициативы

направлены на эффективную интеграцию переменных источников энергии в энергосистему.

«В этом контексте хотели бы отметить недавно подписанные на COP29 меморандумы о взаимопонимании с FAS Renewables и Государственным агентством водных ресу-

рсов Азербайджана. Эти документы предусматривают сотрудничество в изучении и внедрении решений в области возобновляемой энергетики, а также разработку плана действий по повышению энергоэффективности», – добавили в компании.

Греция ставит на проекты Азербайджана

Регулирующий орган по отходам, энергии и воде (RAAEY) Греции одобрил десятилетний план развития компании DESFA (оператор газотранспортной системы страны) на период 2024–2033 годов с суммарным бюджетом 1,37 млрд евро. В числе приоритетов — оптимальное использование такой инфраструктуры, как Trans Adriatic Pipeline (TAP — европейский участок Южного газового коридора, по которому с декабря 2020 года идет азербайджанский газ в Европу), газопровод IGB (Interconnector Greece Bulgaria, работает с 2022 года в основном под газ из Азербайджана) и новый плавучий терминал под сжиженный газ (в основном американский) — Alexan-dropolis FSRU (он действует с октября 2024 года). «Инвестиции в эти проекты направлены на увеличение пропускной способности и гибкости системы транспортировки газа через

Грецию. В целом, одобренная национальная программа развития системы DESFA охватывает 71 проект и направлена на укрепление экспортного газового потенциала Греции в рамках дальнейшей диверсификации источников поставок и энергетической безопасности Греции и региона Южной и Юго-Восточной Европы», — отмечается в утвержденном RAAEY официальном документе. Также, в соответствии со стратегией декарбонизации DESFA, ряд проектов касается подготовки газотранспортной системы к приему водорода и биогаза. Согласно 10-летнему инвестиционному плану DESFA, к концу 2025 года завершится расширение газокompрессорной станции (ГКС) с тремя энергоблоками для обеспечения более активной загрузки ТАР в пункте приема-отправки газа «Неа Месимврия». «Этот проект обеспечит полный двухнаправленный поток в точке соединения ТАР с греческой линией в пункте «Неа Месимврия». В целом, данная ГКС будет иметь два энергоблока по 1,1 мегаватта (МВт) каждый и один блок мощностью 3,3 МВт, что позволит принимать до десяти миллионов кубометров газа в сутки», — поясняется в Плaне.

Отметим, что увеличение мощности ГКС в «Неа Месимврии» до конца декабря 2025 года направлено на то, чтобы с 1 января 2026 года газопровод ТАР как часть ЮГК смог в течение трех лет качать на 1-1,2 млрд кубометров газа в год больше, чем ранее шло через ЮГК в Европу. Как стало известно **haqqin.az**, этот дополнительный объем газа будет в основном обеспечен Azerbaijan Gas Supply Company (AGSC), которая ответственна за поставку газа с каспийского месторождения «Шах-Дениз» в Европу. Для получения указанных объемов газа на «Шах-Дениз» в течение 2025–2027 гг. планируется пробурить шесть новых скважин. ТАР в настоящее время способен транспортировать до 12 млрд куб. м газа в год. **«Данная ГКС критически важна для DESFA, так как обеспечивает гидравлическую адекватность Национальной системы природного газа (NNGS) Греции. Реализация этой части плана необходима в связи с увеличением потоков газа с севера на юг Греции в связи с эксплуатацией ТАР и его соединения с NNGS в «Неа Месимврии». Интеграция этой системы в газотранспортную систему Греции ожидается к июню 2025 года»,** — отмечено в документе.

Азербайджан стал вторым крупнейшим поставщиком газа в Турцию

Азербайджан укрепил свое место среди трех крупнейших поставщиков природного газа в Турцию в январе 2025 года, сообщает Trend со ссылкой на Управление по регулированию энергетических рынков (EPDK) Турции. В январе 2025 года Турция импортировала из Азербайджана 795,39 миллиона кубических метров природного газа, что на 9,38 процента меньше по сравнению с 877,74 миллиона кубических метров в январе 2024 года. При этом Азербайджан занял второе место среди поставщиков

трубопроводного газа в Турцию после Российской Федерации, обогнав Исламскую Республику Иран по месячным объемам поставок. За тот же период Турция импортировала из Исламской Республики Иран 185,97 миллиона кубических метров природного газа, что на 78,65 процента меньше, чем 871,27 миллиона кубических метров годом ранее. Российская Федерация сохранила статус крупнейшего поставщика, экспортировав в январе свыше 2,781 миллиарда кубических метров природного газа,

тогда как а аналогичный период прошлого года этот показатель составил 2,682 миллиарда кубических метров. В целом, импорт природного газа в Турцию в январе 2025 года достиг почти 6,419 миллиарда кубических метров, снизившись на 4,10 процента по сравнению с 6,693 миллиарда кубических метров годом ранее. Импорт трубопроводного газа составил 3,763 миллиарда кубических метров (снижение на 15,07 процента), а импорт сжиженного природного газа вырос на 17,38 процента, достигнув 2,656 миллиарда кубических метров.

Казахстан стремится стать ведущим торгово-логистическим хабом Евразии

Благодаря своему стратегическому расположению Казахстан стремится стать ведущим торгово-логистическим хабом Евразии. Как сообщает Trend, об этом заявил Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев, выступая на казахстанско-словенском бизнес-форуме. По словам Президента Токаева, Казахстан может предоставить прямой доступ к рынкам с более чем 1,5 миллиарда потребителей в рамках Евразийского экономического союза,

Центральной Азии и Китая. "В настоящее время наша страна обеспечивает 90 процентов наземной торговли между Европой и Китаем. Мы активно развиваем важнейшие международные транзитные коридоры, такие как Срединный коридор и Север-Юг. Наши порты Актау и Курык играют важную роль в транзите через Каспийское море", — сказал Президент Токаев на бизнес-форуме. Он также отметил, что Казахстан стремится стать ярким

"маяком" коммерции и сложной сети логистики, соединяющей огромные просторы Евразии. "Сегодня Казахстан производит 19 из 34 редкосельных элементов, которые крайне важны для экономики ЕС, и активно сотрудничает с ведущими мировыми компаниями для раскрытия потенциала этого сектора через прагматичную формулу: инвестиции и технологии в обмен на сырьё", — добавил он. Отметим, что 31 марта Президент Словении Наташа Пирц-Мусар прибыла с официальным визитом в Казахстан, где встретилась с Президентом Токаевым. Лидеры двух стран провели переговоры как в узком, так и в расширенном форматах. Касым-Жомарт Токаев подчеркнул, что визит Президента Словении открывает исключительные перспективы для углубления и расширения казахстанско-словенского партнёрства.

Növrəs Növrəsli

Görkəmli elm xadimi, iqtisadiyyat üzrə elmlər namizədi, dosent, ədəbiyyat ilə sıx bağlı olan şəxsiyyət Növrəs Rza oğlu Növrəsli 1943-cü il aprel ayının 3-də Azərbaycanın dilbər guşələrindən olan Quba şəhərində anadan olmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, Növrəs müəllimin babası Mir Səməd Ağa uzun illər Quba şəhərinin axundu olmuş və nəvəsinin də din sahəsində mariflənməsində yaxından iştirak etmişdir. Növrəs Növrəsli ilk təhsilini Quba şəhərində almış, daha sonra Daşkənd Xalq Təsərrüfatı İnstitutuna daxil olaraq oranı bitirmişdir. Moskva şəhərində G.V.Plexanov adına Rusiya İqtisadiyyat Universitetində aspiranturaya daxil olmuş, dissertasiya işini müdafiə edərək alimlik dərəcəsinə ucalmış Növrəs Növrəsli uzun illər Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində dosent vəzifəsində çalışmışdır. İş fəaliyyətinin son onilliklərini (20 ildən artıq)

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin mərkəzi aparatında baş məsləhətçi olaraq yekunlaşdırılmışdır. Onlarla məqalənin, tədris vəsaitin, "Miras" adlı biqrafik kitabın müəllifi olmuşdur. Bütün bunlarla yanaşı, qeyd etməliyi ki, o, XIX əsrin Qarabağ şairlərindən olan, "Məclisi üns", "Məclisi fəramuşan"ın yaradıcılarından sayılan Mirzə Ələsgər Növrəsin nəticə-

sidir. Təsədüfi deyildir ki, məhz bundan irəli gələrək Növrəs Növrəsli də şairlik istedadı ilə seçilmişdir. O, 100-ə qədər şeirin müəllifidir. Bu sırada qəzəllər, heca vəznli şeirlər, başqa şairlərin şeirlərinə yazılmış nəzirələri qeyd etmək olar. Eyni zamanda onun musiqi istedadı danılmaz idi. Çoxsaylı xalq mahnılarının bilicisi, ifaçısı və tar alətində təfsirçisi idi. O, müasir musiqi sənətimizin tanınmış nümayəndələri olan Şahin, Tərlan, Arslan və Nurlan Növrəslinin atasıdır. Növrəs Növrəsli ulu babası M.Ə.Növrəsin şeir və qəzəllərinin toptu halına salınması üzərində uzun müddət çalışmış və "M.Ə.Növrəs" adlı kitabın redaktoru olmuşdur. *Növrəs Növrəsli dünyəvi və dini elmlərin mahir bilicisi, müəmməl savadı olan şəxsiyyət, xüsusi nətiqlik bacarığı ilə seçilən alim idi. O, 22 fevral 2025-ci ildə Bakı şəhərində vəfat etmişdir.*

Allah rəhmət eləsin!

"AzerGold" Daşkəsən sakinlərinə Ramazan sovqatları təqdim edib

"AzerGold" QSC-nin Daşkəsən rayonunda növbəti sosial yardım aksiyası dünya müsəlmanlarının birlik və həmrəylik rəmzi olan müqəddəs Ramazan bayramı günündə təşkil edilib.

Aksiya çərçivəsində Daşkəsən rayonu, həmçinin Çovdar, Quşçu kəndi, eyniadlı qəsəbədə yaşayan aztəminatlı ailələr ziyarət edilib. Vətəndaşlara Səhmdar Cəmiyyətin adından bayram təbrikləri çatdırılıb, müxtəlif ərzaq məhsullarından ibarət sovqatlar təqdim edilib.

Qeyd edək ki, "AzerGold" QSC-nin

Sosial Təsir və Məsuliyyət üzrə siyasəti çərçivəsində mütəmadi icra edilən bu tip aksiyaların məqsədi dövlət siyasətinin əsasını təşkil edən sosialyönümlü fəaliyyətə, ölkə əhalisinin rifah halını yaxşılaşdırması istiqamətində atılan addımlara töhfə verməkdir.

Cəmiyyət fəaliyyət göstərdiyi bölgədə yaşayan vətəndaşların hərtərəfli qayğı ilə əhatələnməsi üçün ilə hər il müxtəlif növ layihələr, yerli icmaların ehtiyaclarına uyğun sosial təşəbbüslər həyata keçirir.

"AzerGold" QSC-nin KSM Komitəsinin üzvləri Göygöldə yerli sakinlərlə görüşüb

"AzerGold" QSC-nin Korporativ Sosial Məsuliyyət (KSM) Komitəsinin Göygöl rayonunda növbəti görüşü keçirilib.

Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə təşkil edilən görüşdə "AzerGold" QSC-nin hazırda hasilat işləri həyata keçirdiyi "Tülallar" qızıl mədəninə yaxınlığında yerləşən Tülallar və Zurnabad kəndlərinin sakinləri iştirak ediblər. Ənənəvi görüşün məqsədi yerli icmalarla işin gücləndirilməsi, görülən işlərlə bağlı məlumat

verilməsi, sosial ehtiyacların öyrənilməsi, rəy və təkliflərin dinlənilməsidir.

"AzerGold" QSC-nin KSM Komitəsinin sədri, İdarə Heyətinin üzvü - sədrin müavini Xəyyam Fərzəliyev çıxış edərək "Tülallar" qızıl mədənin SSRİ dövründə kəşf edilsə də, geniş tədqiq edilmədiyini, Səhmdar Cəmiyyətinin apardığı geniş tədqiqatlar nəticəsində ehtiyatları təsdiqlənərək, dövlət balansına alındığı, 2023-cü ildən istismar işlərinin aparıldığı-

nı diqqətə çatdırıb.

Qeyd olunub ki, "Tülallar" mədənin istismara verilməsi bölgədə məşğulluğun artırılması, Göygöl rayonunun əhalisinin rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına mühüm töhfələr verib. X.Fərzəliyev "AzerGold" QSC və podratçı şirkətlər tərəfindən ümumilikdə 204 nəfər Göygöl rayon sakininin işlə təmin edildiyini diqqətə çatdırıb.

Ötən dövr ərzində regionda sosial rifahın gücləndirilməsi istiqamətində dövlət siyasətinə əlavə töhfə vermək məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər barədə ətraflı məlumat verilib. Cari ildə sosial yardım aksiyaları, aqrar təsərrüfatların inkişafı, maarifləndirmə, ətraf mühit və digər istiqamətlər üzrə layihələrin icra ediləcəyi qeyd olunub.

Daha sonra vətəndaşların müdaxilələri dinlənilib, yeni təşəbbüslər müzakirə edilib, vətəndaşların qaldırdıqları məsələlər araşdırılması və Cəmiyyətin əlahiyyətləri və qanunvericilik çərçivəsində həll edilməsi üçün qeydiyyata alınıb.

Mərkəzi Gömrük Hospitalının *Traumatologiya və Ortopediya şöbəsinin rəisi, t.f.d., traumatoloq-ortoped Ramin Rzaev "Həkim Məsləhəti" rubrikasında koksartroz, qonartroz xəstəliyi və Endoprotez əməliyyatlarına aid sualları cavablandırır.*

- Koksartroz və qonartroz nədir, necə müalicə olunur?

- Koksartroz bud-çanaq oynaq-larının, qonartroz diz oynaq-larının inkişaf edən degenerativ xəstəliyidir, oynaq qığırdağının atrofik dəyişiklikləri ilə başlayan dağılması nəticəsində deformasiyaya uğrayan prosesidir. Birincili (idiopatik – səbəbi bəlli olmayan) və ikincili (posttravmatik, oynaqın iltihabi xəstəlikləri, displaziya) kimi təsnif edilir. Xəstəlik 45 yaşdan yuxarı xəstələrdə adətən oynaqda ağrı ilə başlayır və bud-çanaq oynaq-larında ağrı qasıq, sağrı, bud nahiyyələrinə, diz oynaq-larında isə ağrı baldıra yayıla bilər. Xəstəlik proqressiya etdikcə ağırlar istirahət halında da yaranır, gecə ağrıları müşayiət olunaraq davamlı xarakterli olurlar. Oynaqdan hərəkət zamanı "xırıltılı səsi"nin gəlməsi, sonradan hərəkət məhdudluğunun yaranması axsama xəstəliyin əsas simptomlarından hesab edilir. Bud-çanaq və diz oynaq-larının oynaq-ətrafı digər patologiyaları kliniki və instrumental müayinələrə (Rt, MRT, CT, Densitometriya, Sintiqrafiya, qan-laborator analizlər) dəyərləndirildikdən sonra müvafiq müalicə aparılır.

I-II dərəcəli koksartroz, qonartrozlar bir qayda olaraq konservativ müalicə olunur. III-IV dərəcəli koksartroz və qonartrozların müalicəsi xüsusən də davamlı kəskin ağrı, hərəkət məhdudluğu ilə müşayiət olunursa, cərrahidir (endoprotez-artroplastika). Endoprotez əməliyyatından sonra oynaqda ağrı sindromu aradan qal-

dırılır, hərəkət amplitudası bərpa edilərək xəstələrin həyat keyfiyyəti yaxşılaşdırılır.

- Endoprotezləşdirilmə oynaq-ların hansı zədələnmələri zamanı aparılır?

- Endoprotezləşdirilmə (artroplastika) zədələnmiş oynaq elementlərinin implantla əvəz edilməsidir. Gündəlik həyatımızda bud-çanaq və diz oynaq-ları daha hərəkətli, daha çox yüklənməyə məruz qaldığı üçün bu oynaq-larda qığırdağın aşınması, kircələşməsi erkən yaranır. Endoprotez əməliyyatlarının aparılmasına əsas göstərici oynaq-larda kəskin ağrıdır, hərəkət məhdudluğunun yaranması ilə müşayiət olunan və konservativ müalicəsi mümkün olmayan xəstəliklərin yaranmasıdır (displastik koksartroz, yaşlılarda bud sümüyünün boynunun sınıqları, III-IV dərəcəli deformasiyaedici osteoartrrozlar, psevdoartrroz, oynaq-ların posttravmatik deformasiyası, Bexterev xəstəliyi, ankiloz).

Bud-çanaq və diz oynaq-larının endoprotezləşdirilməsi əməliyyatları oynaq-ların zədələnmiş elementlərini implantla əvəz edib anatomik formasını və hərəkətləri bərpa edərək - ağrı sindromunu, hərəkət məhdudluğunu aradan qaldırmaqla pasiyentlərin həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırıl-

3-9 aprel 2025-ci il

Koksartroz, qonartroz xəstəlikləri və onların müalicəsi

ması üçün icra edilir.

- Bud-çanaq və diz oynaq-larının endoprotez əməliyyatlarından sonra reabilitasiya dövrü nə qədərdir?

- Bud-çanaq oynaq-larının implantla əvəz edilməsi bir çox xəstəliklər zamanı aparılır və qoyulmuş implantın növündən, xəstənin yaşından asılı olaraq reabilitasiya dövrü fərqlidir. Əməliyyatdan sonra bütün xəstələrə əməliyyatın birinci günündən etibarən oynaqda hərəkət amplitudasının artırılması, aşağı ətraf əzələlərinin reabilitasiyası üçün xüsusi idman hərəkətləri verilir. Bütün xəstələr endoprotez əməliyyatının ilk günündən etibarən aktivləşdirilir (carpayıda otuzdurulur) və əməliyyatdan sonra maksimum ikinci günündən xəstələr yeridilir. Əməliyyatdan sonra 3-4 həftə çəliklə və sonra çəliksiz aşağı ətraflarını tam yükləyərək yeriməklə xəstələrin ilkin reabilitasiyası 4-6 həftə və tam reabilitasiyası 3-6 ay davam edir. Diz oynaq-larının endoprotez əməliyyatı demək olar ki, sementli növ implantla icra edildiyindən xəstələr əməliyyatın ikinci günündən etibarən 3-4 həftə aşağı ətraflarını tam yükləməklə çəliklə yerimək və sonra çəliksiz yeriməklə aktivləşdirilir.

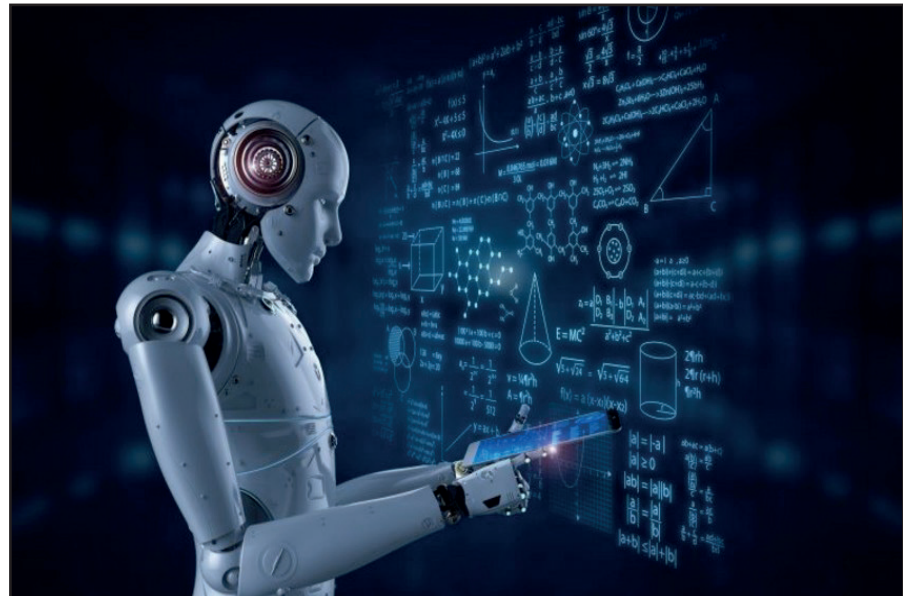
Müsaibəni apardı:
Dilarə Zamanova,
Mərkəzi Gömrük
Hospitalının
PR mütəxəssisi

Süni intellekt Strategiyasının məqsədləri məlum olub

Prezident İlham Əliyevin təsdiq etdiyi "2025–2028-ci illər üçün süni intellekt Strategiyası"nda 13 məqsəd nəzərdə tutulur.

"Report" xəbər verir ki, bunlar, aşağıdakılardır:

- ölkədə müayyən edilmiş prioritet sektorlar üzrə süni intellekt sənayesinin, o cümlədən onun davamlılığının və rəqəbat qabiliyyətinin təmin edilməsi;
- süni intellekt sənayesində işləmək üçün lazımi bilik və bacarıqlara malik ixtisaslı işçi qüvvəsinin hazırlanması;
- dəqiq qərar qəbulu ilə səmərəliliyi və şəffaflığı artırmaq, vətəndaşlara daha keyfiyyətli xidmətlər göstərmək və daxili idarəetmə proseslərinin optimallaşdırmaq üçün süni intellektin dövlət idarəetməsində tətbiq edilməsi;
- yerli, regional və beynəlxalq bazar ehtiyaclarına xidmət edən regional süni intellekt təlimi və istedad mərkəzlərinin yaradılması;
- süni intellekt sistemlərinin yerləşdirilməsi, böyükhəcmli məlumatların emalı və analitik təhlili üçün hesablama maşınlarının və məlumat mərkəzlərinin artırılması;
- mürəkkəb riyazi əməliyyatları yerinə yetirmək və sistemləri simulyasiya etmək, nümunələri yenidən yaratmaq və digər yüklərə hesablamalı tələb edən işləri yerinə yetirmək üçün yüksəkseviyyəli hesablama infrastrukturu

- runun inkişaf etdirilməsi;
- ölkə qanunvericiliyində süni intellektin əsaslarının və normalarının işlənilməsi və süni intellektdən istifadə üçün etik prinsiplər və qaydaların formalaşdırılması;
- süni intellekt sistemlərinin yaradılmasında və davamlı təkmilləşdirilməsində süni intellekt üzrə global standartların tətbiq edilməsi;
- süni intellektin tədqiqatını həyata keçirmək və süni intellekt sistemlərini hazırlamaq üçün sektorlar arasında əməkdaşlığın təşviq edilməsi;
- süni intellektdən məsuliyyətli istifadənin təmin edilməsi və vətəndaşların hüquqlarının və məlumatların məxfiliyyətinin qorunması;

- süni intellektin məlumat qərazi törətməməsi, ondan dövlətin, cəmiyyətin və vətəndaşların maraqlarına zidd məqsədlər üçün istifadənin qarşısının alınması;
- innovasiyalı həllərin tətbiqi zamanı yaranan risklərin və dəyən ziyanın azaldılmasının təmin edilməsi;
- milli təhlükəsizliyin, o cümlədən informasiya təhlükəsizliyinin, informasiyanın manipulyasiyasının, habələ dezinformasiya hücumlarının qarşısının alınması və süni intellekt sistemlərinin mühafizəsinin təmin edilməsi üçün süni intellekt üzrə rəqəmsal alətlərin etimadlılıq səviyyələrinin gücləndirilməsi və süni intellektin tətbiqinin genişləndirilməsi.

"Bakcell" DaimOnline ilə tələbələrə 5GB hədiyyə edir!

İnnovasiya və sürət lideri "Bakcell" Təhsilin İnkişafı Fondu (TİF) ilə birgə əməkdaşlığı çərçivəsində tələbələrə DaimOnline paketi ilə 5GB internet hədiyyə edir. Belə ki, "TələbəPlus" kartına sahib olan tələbələr bu üstünlükdən faydalana biləcəklər.

Bu əməkdaşlığın əsas məqsədi tələbələrin rəqəmsal imkanlarını genişləndirmək, onların akademik və şəxsi inkişafını dəstəkləmək, eləcə də internetə daha rahat çıxı-

şını təmin etməkdir.

Əməkdaşlıq çərçivəsində "TələbəPlus" kart sahibləri üçün xüsusi güzəştlər və əlavə imkanlar nəzərdə tutulur. DaimOnline pa-

keti çərçivəsində tələbələrə hər ay 5GB əlavə internet bonusu təqdim ediləcək. Bu bonus onların təhsil prosesində onlayn resurslardan daha rahat və sərbəst şəkildə faydalanmasına imkan yaradacaq. "Bakcell" müxtəlif ölkələrdə telekommunikasiya, enerji, yüksək texnologiyalar və tikinti sahələrində fəaliyyət göstərən "NEQSOL Holding" beynəlxalq şirkətlər qrupunun tərkibinə daxildir.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Elşən Hacızadə, Ədalət Muradov,

Bəyalı Ataşov, Vahid Novruzov, Rəşad Balayev, Süleyman Qasımov,

Zahid Məmmədov, Elşad Səmədzadə, Qüdrət Kərimov,

Məhiş Əhmədov, Aydın Hüseynov, Abbas Əliyev

www.iqtisadiyyat.com

Redaksiyanın ünvanı:

Əliyev küçəsi, 7

Redaksiya: +99412 566 09 60

Faks: +99412 514 14 27

Mühasibatlıq:

+99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər

Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə

uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT"

qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış

və şəhirlənmiş, "Azərmedia" MMC

mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya:

022201; İndeks: 0355; Tiraj: 1500